

عنوان مقاله:

نقد و بررسی نسخه خطی زبده الاعراب تالیف عبدالله بن محمد

محل انتشار:

فصلنامه ادب عربی، دوره 14، شماره 1 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

فائزه صفائی - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات عربی دانشگاه تهران

عبدالحسین فقهی - دانشیار گروه زبان و ادبیات عربی دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

نسخه های خطی، میراث مکتوب و برجای مانده گذشتگان است و ارزش و اهمیت حفظ این آثار بر کسی پوشیده نیست. نسخه خطی زبده الاعراب تالیف عبدالله بن محمد، کتابی است حاوی مباحث صرفی و نحوی که به طور ویژه به اعراب و شرح مختصر کتاب اظهار الاسرار فی النحو نوشته محمد بن پیرعلی بن اسکندر برکوی می پردازد. این اثر، گذشته از ارزش فنی، آموزشی و علمی اش، از آن جهت که نخستین اعراب نگاشته شده بر کتاب اظهار الاسرار است شایسته توجه و تصحیح و نقد است. شایان ذکر است اظهار الاسرار از مهم ترین کتب علمی و آموزشی نحوی در مدارس دینی ترکیه به شمار می آید. از زبده الاعراب چهار نسخه در کتابخانه های سراسر دنیا به دست آمده است که یکی از آنها در کتابخانه مجلس شورای اسلامی نگهداری می شود. نسخه های دیگر این اثر، در کتابخانه های بزرگی چون کتابخانه ملی فرانسه و کتابخانه دانشگاه ملک فیصل عربستان موجود است. این مقاله با رویکردی توصیفی تحلیلی، ضمن بیان شرح حالی از مولف اظهار الاسرار و مولف زبده الاعراب، نسخه زبده الاعراب را کامل و جامع معرفی می کند. سپس از محاسن، معایب و ویژگی های فنی آموزشی این نسخه که در جریان مقابله، تحقیق و تصحیح به دست آمده است، گزارشی ارائه خواهد داد. از آنجا که تاریخ کتابت دو نسخه از نسخه های موجود نامعلوم است و تاریخ کتابت دو نسخه دیگر نیز با زمان تالیف کتاب فاصله زیادی دارد، تشخیص نسخه نخست و اصل دشوار است؛ از همین رو، از مهم ترین نتایج این مقاله، دریافت بهترین روش تصحیح این نسخه خطی است.

کلمات کلیدی:

زبده الاعراب، اظهار الاسرار، عبدالله بن محمد، محمد برکوی، متون آموزشی نحوی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1454009>

